

Entered at the Post Office at Chicago, Ill. as Second Class Mater.

Předplatné pro členy na rok - - - 50 c.
Pro nečleny - - - - - 50 c.
Do Čech na rok - - - - - 1 zl. 50 kr.

CHICAGO, ILL. 15. PROSINCE, 1890.

Adresa:
„Sokol Americký“ 126 West Taylor St.
Chicago, Illinois.

Na sklonku roku 1890.

Bratři Sokolové!

Ač teprve v příštím měsíci nplyne půl roku našeho působení ve Výk. Výboru Národní Jednoty Sokolské, cítíme se povinnj ku sklonku roku k Vám promluvíti o činnosti své.

Vzdor tomu že jsme se rozpakovali tuto těžkou úlohu na se vzítí, snažíme se všemožně, bychom vzorný pořádek v řízení Nár. J. S. zavedli a svému úkolu v plné míře dostáli.

My volili jsme cestu přímou, nehledíce na pravo ani na levo, nýbrž co za pravé a Nár. Jed. Sokolské za prospěšné uznáváme, chceme ze všech sil svých uskutečnití, majíce pevnou naději, že jen tak docílíme jednomyslnost všech Sokolů, a že to, oč se snažíme, jest věrné plnění svatého odkazu našich velikánů Fügnera a Tyrše, které chceme nejen slovy ale i skutky provéstí.

Starý rok 1890 byl pro naši Nár. Jed. Sokolskou nejvýše významným, neb urovnal se nám zhoubný spor v Jednotě naší již zakořeněný, — a ne méně významný nový rok 1891 nám nastane, neb nám chystá závodnické cvičení N. J. S. v Milwaukee, kde se V. V. N. J. S. nalézá, a kde veřejnost česká, cizonárodní i na sta turnerů německých přihlížeti bude k závodům a veřejnému cvičení Sokolů českých.

Mají-li závody a veřejná cvičení Sokolů česko-amerických mimo svůj hlavní účel posloužit též ku cti a povznesení národnosti české u ostatních cizích národností, jest nutno aby již od této chvíle ve všech jednotách sokolských zavládl čilý život, aby cvičící Sokolové již začátkem roku nového pilně cvičili a se zdokonalovali ve všech výkonech, by před tváří cizinců a zvláště před tváří německých turnerů, (kteří jsou v městě Milwaukee v turnování u vysokém stupni vycvičení) dokázali, že i český Sokol není pozadu. Proto tímto rokem nastává nám tuhá práce,

chceme-li aspoň částečně toho cíle dosáhnouti, jež nám naši nesmrtelní pionéři naznačili, chceme-li při závodech v Milwaukee před celou veřejností dokázati, že i český Sokol americký v křepkosti, hbitosti, síle a statečnosti, ne-li předčí, tedy aspoň rovná se turnéru německému.

Proto měž každá jednota sokolská a každý jednotlivý Sokol toto naše upřímné pokynutí stále na zřeteli a žádná jednota sokolská neměla by k vůli šetrnosti litovati obětí a výloh na vyslání co možno nejvíce členů svých k závodům do Milwaukee.

Zároveň dovolujeme si veškeré jednoty sokolské, které až dosud osamoceně působí, upozorniti, by neodkládaly co nejdříve k Nár. Jed. Sokolské přistoupiti, aby o závodech příštích v Milwaukee se účastniti a podílu bráti mohli. Neváhejte, ctění bratři, majíce jeden účel s námi, pod prapor Nár. Jed. Sokolské vstoupiti a společně s námi pracovati, v jediném svorném a nerozborném šiku, neb ve spojení jest síla, v rozdrobenosti jistý pád.

Během posledního půl roku přistoupily již dvě jednoty, a sice Těl. Jed. Sokol v South Omaha a Těl. Jednota Sokol ve Westfield a přihlášeny jsou tři jednoty: Těl. Jed. Fügner v Chicago, Těl. Jed. Podlipný v Detroitu a Těl. Jed. Čechomoravan ve Flatonia, Tex., tak že s potěšením můžeme do budoucnosti hleděti, že veškeré Sokolstvo česko americké již v krátké době shromáždí se pod jediný prapor Nár. Jednoty Sokolské k blahodárné působnosti.

Konečně Sokolové přejeme Vám v nastávajícím novém roce mnoho zdaru ve všem dobrém podnikání Vašem. Přijměte náš sokolský pozdrav, kdy voláme Vám srdečné „Na zdar!“

Jménem V. V. N. J. Sokolské

Ant. Kolman,
starosta.

K. Jiran,
tajemník.

Cvičení pořadová.

(Pokračování.)

Cvičení sboru.

Zmínili jsme se již o cvičení šiku, jímž jsme nazvali obecně dvě za sebou stojící, čelně vyřízené řady.

V šiku nepřihlíželi jsme zvláště k tomu, kolika cvičenci byl tvořen; počet jich byl zcela libovolný.

Rozdělíme-li šik na několik oddílů za účelem cvičení, tu nazýváme tyto oddíly četami a šik pak v čtyry rozdělený nejmenjeme více šikem, ale sborem.

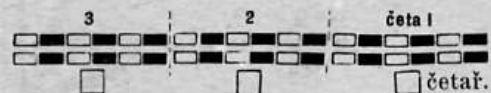
Z ohledu snadného provádění mnohých změn cvičebních jest výhodno nerozdělovati šik na více čet než na čtyry. Tvořivají tudíž obyčejně dvě, tři až čtyry čtyry sbor.

Cvičenců v četě bývá nejčastěji 12, někdy 16; v případě že by sbor byl četnější a místnost kde by měl cvičiti tomu dovolovala, možno i 20 cvičenců do jedné čtyry odpočítati.

Rozdělení šiku v čtyry děje se od pravého křídla k levému; četa stojící na pravém křídle šiku jest prvou četou ve sboru, sousední četa od ní směrem k levému křídlu stojící jest druhou četou a postupně jmenuje se následující četou třetí a další čtvrtou.

Dříve než cvičitel rozdělí šik na čtyry, vybere zvláště tolik cvičenců, kolik miní odpočítati čet a ustanoví je za četaře čili velitele čet. Pak rozdělí šik na čtyry a každé ustanoví jednoho z vybraných cvičenců za velitele.

Každý četař postaví se pak za svoji četou a sice za střed druhého členu své čtyry ve vzdálenosti plného kroku. (Obr. 3.)

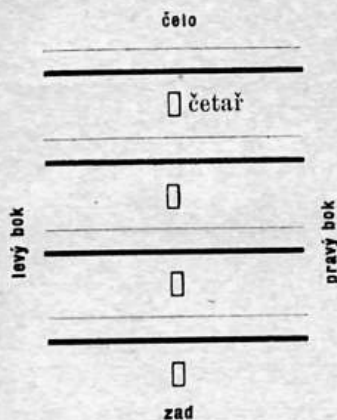

Obraz 3.

Jaké číslo která četa při odpočítání ze šiku obdržela, to podrží stále, ať pak při cvičení zaujala jakékoli postavení změnéné vzhledem k ostatním četám.

Při cvičení sboru tvoří každá četa sama pro sebe samostatný celek, jemuž četař dle potřeby velí.

Je-li sbor v šiku a zatočí-li se čety z tohoto bočně v pravo (v levo), tu přejde tímto zatočením šik četový v proud četový; v tomto stojí pak jedna četa za druhou, a sice v témž pořadu, v jakém byly z šiku odpočítány, dělo-li se bočné zatočení v pravo, nebo v pořadu obráceném dělo-li se bočné zatočení ze šiku původního v levo. (Obr. 4.)

Obrázek 4. Sbor v proudu.

Nastupuje-li sbor již řádně v čety odpočítány ku cvičení, tu nastupuje buď do šiku neb do proudu.

K nastoupení sboru do šiku se velí: **Seřadit v šik!**

Na velení to nastoupí cvičenci v šik tím způsobem, aby v utvořeném šiku čety stály vedle sebe v původním pořadu, a každý četař za středem druhého členu své čety.

Má-li sbor nastoupiti v proud četový, tu se velí:

Seřadit v proud!

Tu se cvičenci seřadí do svých čet a tyto postaví se tak, aby jedna stála za druhou v témž pořadu, v jakém původně ze šiku byly odpočteny. První četa tvoří čelo proudu, za ní následuje druhá a za tou třetí a čtvrtá. Každý četař postaví se za střed druhého členu své čety.

V proudu musí cvičenci toho dbáti, aby byl každý řádně vyřízen ve své čete a mimo to i v proudu; v čete musí býti vyřízen na pravo neb na levo, v proudu musí býti vyřízen ku předu.

V proudu šikovém musí cvičenci druhého členu dbáti toho, aby měli náležitý rozstup od prvního členu, totiž na krok (předpaží-li cvičence v druhém členu tu musí mezi konci prstů jeho rukou a mezi zády jeho popředníka býti mezera asi tři palců.)

V proudu četovém mimo tento rozstup druhého členu od prvního musí se dbáti též rozstupu četového a ten obecně obnáší (délku čety v postavení čelném.) Obnáší tudíž tolik kroků, kolik četa čítá cvičenců v každém svém členu.

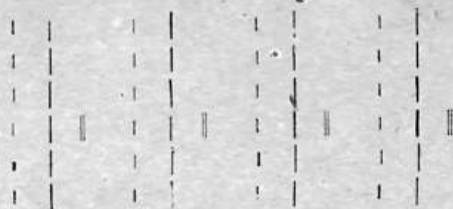
Rozstup tento měří se od prvního členu čety k prvnímu členu čety za ní nejbližší následující.

Takovýto rozstup četový nazýváme rozstupem volným.

Obnáší-li rozstup četový šest kroků, při libovolném počtu členů čety, sluje rozstup takový rozstupem těsným.

Čítají-li čety po 12 cvičencích, v každém členu po 6, tu jest v proudu četovém rozstup těsný zároveň rozstupem volným.

Stojí-li čety v proudu za sebou, jsouce v postavní čelném, tu nazýváme proud takový *proudem čelným*. (Obr. 5.)

Obr. 5. Čelný proud.

Stojí-li v proudu čety vedle sebe a každá z nich jest v postavení bočním ve dvojstupu neb v čtyřstupu nazýváme proud takový *proudem bočním*. (Obr. 6.)

Obr. 6. Bočný proud.

Strana proudu (čelného neb bočního), v kterou čelem směřuje sluje čelem proudu, ať již čety jsou v proudu v postavení čelném neb bočním; opačná strana proudu nazývá se zad proudu.

V pravo a v levo po stranách od čela proudu jest pravý a levý bok proudu. (Obr. 4 a 7.)

Obrázek 7.

Poruší-li se během cvičení pořad čet, tu nemění se označení jejich čísly; i podrží každá četa své číslo, jež při původním odpočítání obdržela ať zajímá pak místo ve sboru jakékoli.

Poněvadž bývá nutno označiti čety dle toho, jak v zmíněném pořadu za sebou následují, tu rozeznáváme pak: oddíl první, druhý, třetí a čtvrtý, a tímto pojmenováním nahradíme původní označení jejich číslicemi.

Stalo-li se ku př., že na místo první čety přišla při cvičení četa čtvrtá, tu nazýváme tuto četu, pokud se na místě první čety nalezá oddílem prvním, při tom však četa ta podrží místo své i zůstane i v tomto změněném pořadu čtvrtou.

Při velení užívá pak cvičitel pojmenování „oddíl první“; četař však velí-li, užije pojmenování „čtvrtá četa“.

Koncem roku.

Již opět stojíme na rozhraní časovém; přítomného roku 1890 již jest na sklonku a nový, příští rok 1891 již ohlašuje se brzkým příchodem!

Jak ten čas letí!

Již opět rozevřena před námi leží kniha minulosti a v ní zaznamenané skut-

ky naše za rok přítomný, chýlí se kvapně k svému ukončení, pobádají nás abychom věnovali chvíli vážného přemýšlení tomu, jakým způsobem snažilo se Sokolstvo americké v době té úkolu svému dostáti. —

Trudně počínal rok letošní pro Sokolstvo americké! Národní Jednota Sokolská byla rozeklána; na místě jednolitého, mocného šiku sokolského, v němž Sokolstvo americké po více než deset let statečně dobývalo půdy zásadám, jež za své bylo přijalo, stály proti sobě dva tábory nepřátelské, pevnými násy předsudku ohražené a smírnému dohodnutí nepřístupné.

Dobou tou již počali se ozývati hlasové a to ve veřejnosti zdejší i v kruzích Sokolstva ve vlasti naší, kteří vyslovovali se o nás, že nesmyslíme s věcí sokolskou poctivě. Byli jsme tehdy v poměrech žalostných, velice pokleslých a to žel, vlastní vinou.

Již zdálo se že hlasové zmínění správný úsudek pronáší o nás, a každý přítel Sokolstva s obavou očekával věci příští, které nevěstily pro nás ničeho dobrého.

Spor, jenž rozeklál Nár. Jed. Sokolskou ve dvě poloviny, počal hlodati dále a semeno nesvornosti, vnešené do našich řad, vzklíčilo a počalo ohrožovati i trvání obou polovin Nár. Jed. Sok., které se již byly zařídily co samostatné celky.

Již již zdálo se že rozklad úplný šiky naše rozmetě.

Leč pomoc dostavila se v čas!

Láska k společné věci a rozumná rozvaha konečně zvítězily nad veškerou ukvapeností a náruživostí stranickou a Sokolstvo americké, byvši vybidnuto Plzeňským Sokolem aby neblahý spor urovnalo mimořádným sjezdem, jenž by se svolal do Clevelandu, přistoupilo ochotně na tento návrh, svorně uznávajíc že zcelení Nár. Jed. Sokolské jest nevyhnutelnou nutností pro další rozvoj Sokolství v této zemi.

Mimořádný sjezd do Clevelandu na rychlo svolaný byl obeslán, a tam dne 7. července t. r. došlo ku kýženému a potřebnému spojení po roztržce trvavší jeden a půl roku.

Sjezdem clevelandským určeno Milwaukee za sídlo V. V., do něhož tamní sbor „Věrní Bratři Sokol“ zvolil hned po sjezdu potřebné zástupce a ti dnem 1. srpna ujali se správy sjednocené Nár. Jed. Sokolské.

Záhy na to odbývány závody západního okrsku N. J. S. v Omaze dne 10. srpna, k nimž dostavili se závodníci v počtu dosud při okrskových závodech nebývalém a při nichž smír dosažený byl oslaven a utužen.

Významným dnem, hlavně pro Sokolstvo chicagské stal se 7. září t. r., o němž chicagské sbory sokolské uspořádaly společné veřejné cvičení, jež potkalo se se znamenitým úspěchem.

Mír zavládnuvší v N. J. S. po sjezdu clevelandském přinesl záhy zdárného ovoce přistoupením k ní nových sborů; mnohé pak sbory buď nově založené neb již po delší dobu jsoucí ale dosud mimo N. J. S. trvajících, přislíbily na jisto, že se k ní v čase nejbližším připojí.

V zakládání nových sokolských sborů jevil se letos ruch značný. Žel, že založeny byly též některé sbory z pouhé konkurence a některé z pouhého trucu tam, kde jich potřeba nebyla, a že některé, chtějíce se líšiti od ostatního Sokolstva česko-amerického, zavedly sobě kroj od našeho rozdílný.

Tělocvičná činnost naše letos nezůstala za onou let minulých, však daleko ovšem nedosáhla toho stupně, na jakém by se měla nalézati, kdyby každý z členů N. J. S. aspoň v té skrovné míře cvičil, v jaké mu stanovy její cvičiti ukládají. Jsme posud dalecí, velmi dalecí v tomto ohledu cíle vytknutého a postupujeme-li k němu, což nelze neznamenaťi, tož děje se tak jen zdoluhavě po sporých krocích.

Mnoho, velmi mnoho zbývá nám tu činiti, nepoměrně více, než posud bylo vykonáno.

Rok letošní byl pětadvacátým od oné doby, kdy prvý sokolský sbor založen byl na půdě americké (v St. Louisu, Mo. dne 14. února roku 1865) a tu za celé čtvrtstoletí, v kterémž myšlenka sokolská jest zde pěstována, právem by se dalo očekávati nejen mnohem značnější rozšíření její v zdejších kruzích českého občanstva, ale i mnohem výdatnější vnitřní činnost jednotlivých sborů sokolských. V tom směru nutně jest třeba, aby právě pojmání povinností sokolských došlo především mezi námi k jasnějšímu a žádoucím uvědomění, kteréž dosud na mnoze objevuje se co nedostatečné, neboť četní Sokolové nevěnují dostatečné pozornosti událostem života sokolského, s nimiž potřebno jest stále se seznamovati tomu, kdo ruchu a snažení se sokolskému má porozuměti.

V ohledu tom značně by prospěly pilná četba sokolských časopisů a děl, a přednášky poučné, jež dle nařízení stanov N. J. S. každý sbor k N. J. S. náležející povinen jest pořádati. Žel, že nařízení ono ostávalo i po celý rok letošní pouhou mrtvou literou.

Tlumočnickem potřeb N. J. S., jenž snažil se všude dle možnosti pobádati k horlivé činnosti sokolské a jenž neopomíjel ozvati se proti nepřístojnostem tu a tam v řadách našich se vyskytnuvším, byl tento list, „Sokol Americký“, kterýž letos po dvanáctý rok sloužil zájmům N. J. S.

„Prospěti Sokolství co nejvydatněji vším, čím list tělocvičný prospěti může“, to bylo vodítkem pořadatelů t. l. i v roce letošním. Leč úkolu podobnému dostáti jest práce značná, k níž pořadatel t. l. jen v skoupé míře volného času zbývalo. V obtížném úkolu pořadatelském vítanou a vydatnou pomocí přispěli mi ochotně mnozí Sokolové buď články neb dopisy, rovněž i ze sborů Sokolek čilé dopisovatelky podávaly zajímavé zprávy do t. l., jimiž přehled o tělocvičné činnosti Sokolstva amerického platně byl doplňován.

Prispívatelé oni necht' přijmou vřelý můj dík, jež jim tuto skládám ve jménu věci sokolské, které hrivnou svoji ochotně přispěli. Jsou to zejména Sokolové: Josef Čermák, Petr Churaň, Fr. Kaplan, Jan Klus, Fr. Krejčí, Jan Krizan, F. C. Layer, F. Lier, Vác. Lojda, K. Mojžíš, Josef Ráček, Aug. Tesař, V. K. Tríska,

P. A. Wančček, Theodor Vavřínek, J. Voborský a Tom. Vonašek. Sokolky, jimž tuto vděk svůj vyslovuji za zaslání „Sokolu Amerického“ dopisy, jsou: Klára Baumayerova, Emma Bidlasova, Marie Brožova, Emilie Cabaova, Anna Chvalova, Ludmila Kľofandova, Emilie Ledvinkova, Marie Matoušková, Antonie Pecivalova, Antonie Poráková a Klotilda Vlastimila Veselá. —

Tímto číslem končí se 12. ročník t. l. a příští trináctý ročník počne vycházeti v změněném formátu o 12 stránkách, čímž nabude na obsažnosti, kterážto okolnost bude zájmům našim, stále širšího obvodu nabývající, výhodnou.

Rokem příštím očekává nás práce tuhá, k níž žádoucně se hotoviti a připravovati co nejušilovněji a co nejsvědomitěji.

O závodech, jež budou v příštím srpnu v Milwaukee, Wis. odbyvány, bade nám síly naše změřiti a účty složiti z činnosti naší, a tu třeba jest již nyní horlivě se snažiti, bychom čestně obstáli u veřejném tom zápasu v každém ohledu.

Neméně dlužno jest nám pilné přípravy činiti k obelánj sjezdu všesokolského, který svolán jest Českou Obcí Sokolskou do Zlaté Slovanské Prahy na měsíc červen b. r., a ježž obelati dle možnosti jest nepopíratelnou naší povinností, již splniti káže nám vzájemnost sokolská, kterou nesmíme zanedbatí při příležitosti tak významné.

Nechť v pilné práci, v statečném se tužení, v lásce a pospolitosti bratrské rozvíjí se N. J. S. v roce příštím na oněch pevných základech, na nichž dosud utěšeně byla vzkvétala, a necht' vznese se k mohutnosti žádoucí. Na zdar!

K. Štulík.

O úrazech při cvičení se udávajících.

Vzdor všem krátkozrakým lidem, kteří plní předsudku pohlížejí na pěstování tělocviku, nabývá toto denně širší půdy, mohou se vykázati neobyčejně zdárnými výsledky v utužování zdraví těch, kteří se jemu s chutí věnují. Jen úplný slepec mohl by neviděti jak ti, kdož tělocvik pilně pěstují, nabývají ztepilého, statečného a silného těla vedle pevného zdraví, čilosti a jarosti duševní. Však všechny tyto výborné a neocenitelné výsledky pěstění tělocviku nemohou mnohé z našich, již jsou šosáckého smýšlení a zženštilého, schoulostivělého a mnohdy nevzhledného těla, přiměti k tomu aby též vstoupili v řady cvičících, i aby snažili se býti účastní všech těch výhod, kterými tělocvik své věrné daří.

Takoví zženštilci neb lenivci nemohouce nikterak svoji nemoužnou pohodlnost omluviti, chápají se nejčastěji té nejotřepanější výmluvy, udávajíc že tělocvik jest zaměstnáním životu lidskému nebezpečným ano přímo krkolomným, i že tato jeho nebezpečná povaha převáží všechny ostatní jeho dobré vlastnosti.

S potěšením jest nám poznamenati, že podobná výmluva za našich dnů již pozbyla úplně té ceny, jakou mívala v dobách, kdy jsme se s tělocvikem sokolským teprve počínali seznamovati a kdy skoro všeobecně se za to mělo, že cvičení

komediantská a cirkusová jsou tím nejvlastnějším tělocvikem.

Ten, kdo by chtěl ještě dnes zváti sokolský tělocvik krkolomným a kdo chtěl by jej stavěti po bok komediantství cirkusovému, ten činil by se směšným a každý rozumný člověk musil by jej pokládati za pošetilce.

Však vzdor tomu jsou ještě mnozí, kteří nechovají dosti důvěry v tělocvik i hrozí se jej, říkajíc o něm že ohrožují se jím zdravé údy cvičících.

U některých kotví tento náhled přímo v zlomyslnosti, která je má k tomu, aby odvraceli od dobré věci jiné, když sami neinají k tomu dosti vůle, aby pro sebe z ní mohli těžiti; takoví rádi by se o to přičinili aby k tělocvikovi vzbudili odpor a předsudek. Někteří jsou, žel, tak málo chápaví, že nejsou s to myslí svojí obsáhnouti vše to dobro z tělocviku pochodící, ale vidí jen stinné jeho stránky, na které bývají osobami sobě rovnými, ničemu nerozumějícími, upozorňováni.

Ti, kdo z nás sami pilně tělocvik pěstují, těm věru netřeba tuto vykládati že každý jest při cvičení úplně bezpečen i že nemusí se obávati žádného úrazu, chová-li se při cvičení tak, jak k tomu jest cvičitelem tělocviku znalým veden. Však mnozí z čtenářů t. l. necvičí ani nikdy necvičili ani snad cvičiti neviděli a jest-li, tož ještě nejspíše jen při veřejném cvičení.

Takoví, kteří jen z dálky tělocvik poznali, rádi propůjčují tomu sluchu, pronese-li se kdo o něm že snadno se mohou při něm nahoditi různé úrazy. Zvláště ti, kteří byli přítomni nějakému nepodařenému veřejnému cvičení, při němž cvičenci mermomocí snažili se prováděti výkony, k nimž síly jejich nestačily, mívají za to, že jde člověku stále o krk, sokoluje-li.

Ač bylo již dosti často k tomu poukázováno, že při veřejných cvičeních má se obecně ukázati způsob, jakým se v té které tělocvičné cvičívá a nikoli několik odvážných cvičení, jimž se ti neb oni Sokolové soukromou pilí mimo četnu naučili, tož dosud na mnohých místech pokynů těch nedbáno a tak se stává, že právě mnohá veřejná cvičení stávají se šířiteli oné hrůzy před tělocvikem, která pak opanuje ony, již se s ním jinak neznají než z takových veřejných cvičení.

Všechny dosavadní zkušenosti, jež o pěstování pravého sokolského tělocviku máme, dokazují že nehody a úrazy naskytují se při něm tak řídko ano mnohem řídkěji než udávají se za jiných okolností, v nichž se člověk ve všedním životě buď při svém zaměstnání neb při zábavě neb při jiné příležitosti denně ocituje. Ano, ze zkušenosti víme, že právě pěstováním tělocviku činí se každý spůsobilejším k tomu, aby se mnohé nehodě neb mnohému úrazu obratně vyhnul, jemuž jiný méně obratný a nevyvíčený při své příležitosti podlehne.

O krkolomnosti tělocviku skutečně ničeho nevíme, leda že by někdo zúmýslně chtěl při něm vaz zlomiti. Také jakékoli úrazy, stanou-li se při tělocvikovi, tož padají pouze na vrub buď neodpustitelné lehkomyšlnosti cvičencovy aneb v druhé

řadě na vrub neomluvitelné nedbalosti cvičitelovy.

O tom, udeří-li se někdy někdo při cvičení jsa trochu nemotorným neb nepozorným, o tom věru netřeba ani slov šířiti. Kdo jest neobratný neb nepozorný, ten zakopne na čisté rovině, třeba doma ve světnici a udeří se o ten neb onen předmět v cestě mu stojící. A takových úderů, po nichž snad jeví se po několik dnů modřina neb odfenina, které ale žádných dalších nepříjemných následků nemívají, přihází se poměrně daleko více v obecném životě než při cvičení, při němž cvičící pobádán jest k bdělosti a pozornosti. Vážnější úrazy jsou v každé řádné tělocvičně řídkou vzácností. Dojde-li přece někde k úrazu cvičícího, tu stává se to obyčejně při volném cvičení mimo četu.

Při cvičení v četě jest cvičitel přímo za bezpečnost svých cvičenců zodpovědným; on musí toho vždy pilně dbáti aby učinil vše, čeho k bezpečnosti jejich jest třeba. Je-li cvičitel svědomitým v plnění své povinnosti, tu jest možnost úrazu jeho cvičenců skoro úplně vyloučena.

Ovšem, že takový cvičitel, který cvičení své četě ukáže a pak se postaví někam opodál náradí, paže na prsou skříží a pohodlně na to se dívá jak cvičenci jeho po něm cvičení provádí, není žádným svědomitým cvičitelem, ba vůbec jména cvičitele ani nezasluhuje.

Dobrý cvičitel musí tomu rozuměti jaké výkony má cvičencům svým dáti prováděti a kdy tito jim cvičí tu musí býti při nich každým okamžikem připraven k dopomoci a náležitě zachráně.

Vyžaduje-li některé cvičení zvláštní opatrnosti, tu musí cvičence na okolnost tu upozorniti a postarati se o to, aby se jim dostalo úplně bezpečné zachrany. Stalo-li by se vzdor vši bdělosti a opatrnosti cvičitelově že by snad některý z cvičenců přišel k úrazu, tož nelze vinnu toho svalovati na cvičitele, neboť takový úraz pak zavínil cvičenec sám svou neposlušností a lehkomyšlností, nedbav na pomenutí cvičitelových. Na štěstí bývá takových neposlušců po řídku a také tak zvaných „divokých“ cvičenců, kteří nedbajíce potřebné pozornosti divoce se do cvičení ženou, zapomínajíce mnohdy v tom okamžiku co měli vykonati, nebývá tolik, aby se jim nemohla ve cvičení zvláštní péče věnovati, by svou „divokostí“ k úrazu nepřišli.

Dobrý cvičitel ovšem nepřestává na tom, aby jen při cvičení na náradích skytal řádné dopomoci a zachrany cvičícím, on též dbá toho, aby nepřišli k úrazu při skocích, při zápasu atd. Při skocích musí cvičence své upozorňovati na správnost odrazu a doskoku, i musí je pobádati k pozornému si počínání v tom směru, aby je uchránil před možným úrazem, jenž by povstal buď odrazem na hraně můstku neb špatným doskokem.

Při zápasu musí cvičitel dbáti toho, aby nikdy cvičenci nezápasili na holé podlaze, nýbrž na žíněnkách, jimiž prudkost každého dopadu se mírní a tím možnost úrazu se odstraňuje.

Při řádně vedeném cvičení v četě jest každý cvičenec úplně bezpečný, a i ten nejbázlivější může se úplně na to spo-

lehnouti, že se mu ničeho nepříjemného nepřihodí. Jinak jest při cvičení volném, mimo četu, před neb po hodině cvičební. Tu každý cvičící sám na sebe jest odkázán a sám sobě jest zodpověden za svoji bezpečnost. Tu mohlo by se již snáze nahoditi že by ten neb onen cvičící přišel k úrazu. Však zkušenost učí že i při volném cvičení úrazy jsou velmi řídkým úkazem.

Cvičící, sám na sebe odkázaný, cvičí s větší pozorností a necítí-li se dosti bezpečným, tu požádá jiného buď o dopomoc neb o zachranu. Udá-li se kdy úraz při cvičení volném, tu ovšem nelze zmiňovati se o cvičiteli že by snad on byl zaň nějak zodpovědným a vinnu jeho dlužnou přičísti pouze na účet cvičencův. V podobných případech obyčejně cvičenec, který již několikráte se byl marně o nějaké cvičení pokusil, nechce od něho upustiti a pokouší se oň znova a znova, vzdor tomu že jest již unaven a nejčastěji vzdor domlouvám a výstrahám jiných cvičenců, kteří mu radí aby jsa unaven, již se nesaňného cvičení neodvažoval. Na takovém cvičenci objeví se někdy pravda přísloví: „Komu není rady, tomu není pomoci.“

Na štěstí nebývá mezi Sokoly takových tvrdohlavců mnoho, a tak všude volné cvičení po celá léta bez jakýchkoli úrazů vážnějších se odbývá i není žádné příčiny aby někdo se jej stranil pro nemístné obavy, že není cvičící při něm dosti bezpečným.

Kdybychom mohli tato slova uvedená provoditi statistickými daty o úrazech, které se dosud v tělocvičnách sokolských udály, tu by teprve jasně se ukázalo, jak tělocvik sokolskému na cti utrhají, kdo o něm se odvažují říkati, že snadno se při něm různé úrazy udávají.

Nemenší lži dopouští se ti, kteří z nevědomosti neb zúmyslně haní tělocvik školský, hlásajíce o něm že jest mládeži nebezpečným.

Že to s tou nebezpečností není tak zlé, dokazuje nejlépe ta okolnost, že všude po celém vzdělaném světě se tělocvik do škol zavádí a to nikoli tělocvik, jenž by se omezoval na pouhá cvičení prostná ve školních světnicích vedle „škamen“ jak se zprvu dělo, nýbrž řádný tělocvik, při němž mládež dle její stáří více méně jest cvičiti i na náradí, podobně jako děje se při spolkovém tělocviku.

Ty doby již pomalu úplně náleží minulosti, kdy zpozřilé maminky se chvěly strachy o své miláčky jakmile slovo tělocvik jen vysloviti zaslechli. Žádná rozumná matka nerozpakuje se dnes poslati synka neb dcerku svou do tělocvičny, vědouce že tam mohou velmi na zdraví i na duchu získati, a jsouc přesvědčena o tom, že děti její jsou tam tak v bezpečí jakoby byly doma, a že jsou tam daleko u větší bezpečnosti než by byly kdes na toulce po ulici. Těch úrazů, jimž mládež jest vydána svou skotačivostí, bujností a nepozorností, mnohem více jest na ní nalíčeno všude jinde než v tělocvičně.

Za dobrého vedení cvičení mládeže jest tato před úrazy téměř úplně bezpečna. Cvičení, jež jí bývá prováděti, jsou vždy zkušeným cvičitelem tak volena, aby

úraz při nich byl co nejméně možný, a stane-li se přece, tu zavínil jej žák přímo naschvál, zúmyslně nedbav těch opatření, jaká cvičitel k vůli jeho bezpečnosti učinil.

Obyčejně nebývá možno aby žáci cvičili v jediné četě, což lze učiniti pouze tam, kde žáků jest nejvýše 12 neb 16;*) a pro více čet nedostává se cvičitelů. Tu ovšem má jediný cvičitel více čet na starosti, však to nikterak není na vážnou újmu cvičících, dovede-li cvičitel potřebnou kázeň u žáků svých udržeti a dovede-li si cvičení tak zaříditi aby žáci, vzdor tomu že cvičí rozděleni ve více četách, dobré dopomoci a zachrany při cvičení nepostrádali. Stane-li se při vši bdělosti a ostražitosti cvičitelově, vzdor všem bezpečnostním opatřením že přece některý žák přijde k úrazu, kdo chtěl by jej tu viniti z nehody takové? Mějte neposlušného, divokého hochu stále na očích, buďte na něho sebe více opatrní a on přece vyčihá si okamžiku, kdy provede svůj rozpustilý nápad a neštěstí jest hotovo. Kdo byl tu vinen? Jak často stane se že přijde bujný hoch k úrazu ve světnici před tváří svých rodičů a denně možno se dočítati o tom, jak rozpustilí hoši vlastní vinnou buď k těžkému úrazu přišli neb dokonce i smrti rozpustilost svoji zaplatili.

Právě v tělocvičně učí se mládež aby svojí bujností tím pravým způsobem, zdraví prospěšným, výrazu dala, při čemž postaráno jest o její bezpečnost více než kdekoli jinde.

K dodatku uvádíme, že volné cvičení, v tom smyslu jak u Sokolů jest zvykem, nelze u mládeže nedospělé trpěti, poněvadž od ní nemůžeme žádati dostatečné rozvahy a pozornosti, jaké toto cvičení vyžaduje.

O úrazech, jež by mohly vzniknouti následkem náhlého porušení špatného náradí, nebudeme se šířiti. Každý tělocvičný sbor musí toho dbáti, aby měl náčiní bezpečné; takové musí též býti sloužili ku cvičení žactva.

Pro ty, kteří vzdor všemu dokazování že tělocvik ať spolkový ať školský, je-li řádně prováděn není nebezpečným, a že úrazy při něm se udávající jsou poměrně řídké než v obecném životě, máme ještě několik slov.

Není nebezpečnou chůze? Vždyť již mnohý jda po ulici sklouzl a zlámal nohu. Není nebezpečnou jízda po voze, po dráze, po železnici, po velocipedu?

Není nebezpečným bruslení, koupání, jízda na koni, tancování, houpání na houpačce atd.?

Zajisté že všechny uvedené věci jsou nebezpečné, poněvadž se při nich přihodily již mnohé úrazy.

Tu by bylo snad nejlépe pro ty, kteří se bojí úrazu při tělocviku, aby se báli též úrazu při jmenovaných činnostech — pak by jim ovšem nezbyvalo, než aby se uložili na bezpečné místo kde by mohli užívatí nerušeného klidu — a tam by mohli shniti; světu by tím žádné škody nevezšlo.

*) Poz. red. Jak ústní podání vypráví, cvičovalo prý před lety až 40 žáků v jediné četě v některých tělocvičnách. Dnešní mládež by do takové tělocvičny jistě nechtěla chodit cvičiti. Patrně, že ve vyučování mládeže tělocviku jsme učinili přece nějaký pokrok.

Tělocvík na Cubě.

(Pořadatelé t. 1. dostalo se laskavou ochotou přítele jeho, věrného Sokola a věrného přítele tělocvíku, jenž tráví na Cubě, popisu o tamním pěstění tělocvíku i sdílí jej tuto se čtenáři t. 1.)

Tělocvík pěstovati viděl jsem na Cubě celkem jen v Habaně a pak v Santiagu de Cuba, a pokud jsem viděl na Cubě více, aneb se vyptal, není vůbec o tělocvíku na jiných místech skoro ani možno mluvit. Sem tam najdeš hrazdu nebo kruhy vedle houpaček připevněné a to je vše, co na venkově mají.

V Habaně a v Santiagu je nejvíce vyvinutý obchod, jsou to největší města na Cubě. Pro tuto příčinu přichází tam mnoho cizinců a ti přinášejí s sebou své zvyky. V Santiagu mimo to v poslední době počalo se dolovati železo, měď a mangan, což mají Angličané, Francouzi a Němci úplně v rukou, kteří zřídili u samého města mnoho železnic do dolů, a jichž úředníci jsou všickni cizinci, lidé to poměrně vzdělanější, a ti přinesli mezi jiným i tělocvík do těchto dvou měst. — Pravím „mezi jiným“, poněvač sem zanesli i jiné věci a mnohé neplechky, tak na př. „baseball“, kterému v Habaně upravili místnost s tribunami velmi úpravnými, že by mu ji každý americký klub záviděl. Nevím určitě rozměry té louky, ale je aspoň šest až osmkrát větší nežli místo, na němž se hraje „base ball“ v Chicagu nedaleko Douglas Parku, na jižní straně 12. a Robey ulice.

V pěstování tělocvíku v Habaně a Santiagu jest však veliký rozdíl. V Habaně zdomácněl tělocvík za velice krátkou dobu a rozšířil se na všechny třídy obyvatelstva, kdežto v Santiagu zůstal majetkem jen té „privilegované vyšší třídy“, skládající se z cizinců a bohatších občanů domácích. Spojené tyto dva živly vytvořily původně veslařský klub, který rychle mohutněl a nyní již přes 400 členů čítá. Není to však veslařský klub jak my z Čech si představujeme, nýbrž jest to spolek, který pěstuje všechny sporty, které se v Santiagu pěstovati mohou; a poněvač tichá zátoka mořská jest veslařství velice přízniva, vyvinulo se veslařství v něm nejvíce. Tento spolek je velmi bohatý, a vystavěl si v zátocce při břehu na jehlách ohromně velikou, úpravnou, pěknou a důkladnou spolkovou místnost, v jejíž dolejší patře nad samou vodou jest oddělení pro ložky a v hořejším jsou síně, v nichž se spolek schází, dále vlastní tělocvična, místnosti pro hru v kulečnick, šachy a pod. Loděk mají v hojnosti a ndrží je, tak jako celou místnost, v čistotě a pořádku, jakýž jsem před tím nikde neshledal. Jest to vůbec spolek po mém náhledu vzorný, snad z té příčiny, že skládá se z lidí vzdělanějších a i bohatších, kteří nelitují na udržování pořádku toho potřebných výdajů. V dolejší části nacházejí se též lázně se sprehami. Ostatně mimo toto pěstování tělocvíku nespatriil jsem v Santiagu žádného jiného.

Za to v Habaně jest téměř tolik tělocvičen, kolik holičů. V Chicagu a jiných městech amerických také mnozí holiči mají lázně, v Habaně však mimo lázně zařizují i tělocvičny. V každé ulici můžeš nalézt nápis „Banos, barberia y gimna-

sio“, nebo „Gimnasio, barberia y duchas“ a p. a shledáš, že označeny jsou jimi dosti dobře upravené místnosti domů, kde v průčelí nachází se holírna, a za ní cvičebna, po stranách nebo v zadu s komůrkami pro lázně. Zde je tělocvík přístupen každému, a to velmi lacino. V obyčejných závodech toho druhu neplatí se nic více nežli 25 centarů v papírových bankovkách, tedy asi 10 c., a za tento poplatek užiješ lázně, tělocvičny a ještě tě oholí při tom. Ano, nalezl jsem jednu holírnu, kde za \$3.00 v bankovkách, tedy asi \$1.20 americké měny můžeš se předplatit na celý měsíc, koupati se denně a dáti se oholit kdy chceš, byť to i bylo každý den. V tělocvičně můžeš se zdržeti třeba celý den, když se ti líbí. Co se týče náradí, viděl jsem vše, co obyčejně bývá v našich tělocvičnách, vyjímaje koně, kozu a stůl, jichž jsem neviděl nikde. Za to je zde však velmi rozšířený anglický tělocvík, dobře svaly sílí, při němž se přemáhá odpor tíže převody kladkovými v rozličných směrech. Jest to železná závaží, nebo obyčejně dvě stejná závaží pohybující se ve vedení kolmém při zdi, a pomocí provázků a kladek přenáší se váha jejich na rozličné směry, tak že cvičenec stojící ve prostřed místnosti čelem, stranou nebo zády k závaží, může cvičiti rukojetmi na konci provázků, tak jako činkami nebo kužely se cvičí, jen že při tom tahá místo aby trčil. —

Mimo tento tělocvík pěstuje se i pravidelný tělocvík školní v klubu tělocvičném „Club gimnástico“, který právě si zřídil velmi pěknou tělocvičnu na ulici „Prado“, nejničší a nejpěknější na ulici habanské. Jest to cihlová budova s průčelím o třech velikých oknech a více než dvakrát tak dlouhá do zadu, uvnitř stavěná na způsob tělocvičny Pražského Sokola, totiž s galeriemi po třech stranách. Půdorys její jest: předsíň a za ní žaluziovou stěnou asi dva a půl yardu vysokou oddělena je tělocvična, takže je od ulice jen jako plotem oddělena. Dveřmi vejde se z ulice do místnosti pod galeriemi, skládající se ze dvou křídel: dlouhého, kolmého k ulici, kde se nejvíce pěstují ona cvičení se závažími (jakási břemena), pak skoky; na pravo v kratším křídle, když jsem tam byl, nebylo dosud ničeho upraveno. Na pravo od levé galerie a za přední místností je dvorek. V zadu koupelny. V prvním poschodí jsou: místnost spolková v průčelí, cvičirna nad dolejší dlouhou místností a v zadu byty. Cvičirny ve dvorku jsou jen sloupky odděleny, a tak je vše v čerstvém vzduchu. Cvičiti se tu může po celý den, ale nejvíce členů přichází k večeru asi k šesté hodině nebo dříve. Co mne velice mile při mé návštěvě překvapilo, byla ta okolnost, že dostavili se do cvičení většinou starší lidé a jen málo mladíků. Pozoroval jsem mezi cvičícími více nežli polovici velmi silně vyvinutých lidí, o nichž by člověk, vida je oblečené na ulici, s tou význačnou žlutou barvou ve tváři,¹⁾ nikdy nebyl soudil, že mají tak

1) P. r. Podnebí na Cubě jest nezdravé i působí škodlivě na tamní domorodce, hlavně však na cizince. Zdravých červených tváří na nikom na Cubě trávícím nespatriil. Bahenní zimnice (malaria) zejména činí Cubu cizinci nebezpečným bydlístem pro trvalý pobyt.

vyvinuté tělo. Šatů užívají vesměs rozličných, tak jak se komu vidí nejvýhodnější,²⁾ spolkového kroje není, poněvač spolek má jen jediný účel, totiž tělocvík, a k tomu uniforem se nepotřebuje. Vstup jako divák má každý slušný člověk volný, nepřekáží-li cvičícím. Kdyby někdo chtěl zásluhu o to, že se zde tělocvík pěstuje přikládáti „Američanům“, toho bych přesvědčil velmi snadno, že se mylí: neviděl jsem nikde tělocvíku v hospodách, ani hospod v tělocvičnách, a to jest úplně postačujícím vyvrácením.³⁾ Ještě podotýkám, že viděl jsem v Habaně také nápis: „šermířská škola“, a tedy i tento druh tělocvíku už se zde pěstuje. Prostocvíkům se v Habaně v tělocvičném klubové dosud necvičilo, ale soudím, že až bude úplně zařízena, budou právě tak jako v evropských tělocvičnách pilně pěstovány i na Cubě. Na zdar!

2) P. r. Pokud nám známo, zachovává se tento zvyk též ve všech sokolských cvičírnách, a jen k veřejným cvičením, jimiž chce se docílit dojmů na obecenstvo co nejlepšího, užívá se cvičebního stejno kroje pro všechny veřejně cvičící stejného.

3) P. r. Dovolujeme si poopravit laskavého pisatele, jenž poznav ve Spojených Státech tělocvičny — či jak se zde běžně říká sítě — turnéské a sokolské, vzpomíná jich kláda je na vrub Američanům. Ten osklivý zlozvyk — nechceme-li užití pravého ostřejšího výrazu — míti tělocvičnu v hospodě neb hospodu v tělocvičně, jest majetkem amerických turnéřů. Od těchto rozšířil se tento zlořád i mezi americké Sokoly, kteří ovšem po „dobrém“ příkladu svých předků musili se od svých „súsedů Němcův“ zlořádu ten vypůjčiti a za svůj přijati. Tot' jest přece již stará a stále se opakující píseň, že my Čechové vše co vidíme u cizinců, hlavně však u Němců špatného, tomu se od nich co možno brzy přiučme a máme-li sami cos svého dobrého a ryze českého, to honem vyhodíme a cizí nemrav na místo dobrého mravu českého zavedeme. Tak dělo se i u amerického Sokolstva. Sokolské sbory v Čechách nevydržovaly hospody a ani hospody tam nevydržují sokolské sbory, jež potřebný náklad k udržování sokolské (tělocvičné) činnosti hradí hlavně z příspěvků svých členů. Některé sokolské sbory americké po zlém příkladu turnéřů zařídily si ve svých síních hospody, a jak dosavadní zkušenosti učí, špatně při tom pochozíly i finančně, nemluvě ani o mravní škodě jakou podobně zařízené pravé činnosti sokolské přináší. Američané ve svých tělocvičnách hospod netrpí i uhráží náklad na vydržování jich příspěvků. V tom ohledu jeví Američané více pravého porozumění pro použití pravých prostředků k zaopatření si vhodné příležitosti ku cvičení, než ho jeví Němci neb Češi. Němec neb Čech utratí za „bárem“ při zábavě za „piti bez zíně a z donucení“ čili za častování, třeba několikrát do roka po několika dolarech a nelituje jich, ale aby zaplatil do tělocvičného spolku roční příspěvek \$5 neb \$10 jako to učíní Američan, to není u něho možným. — Tolik ku pravému porozumění onomu slovu „Američanům“, jež laskavý pisatel v dopisu svém uvádí.

Sokol Americký.

* V Novém Táboře v Chicagu založen byl dne 14. t. m. nový sokolský sbor T. J. S. Tábor.

* Tělocvičná Jednota Sokol Čechie v Chicagu uspořádá v dnech 28.—30. ledna b. r. výstavu v Schoenhofenově síni ve prospěch zbudování vlastní tělocvičny. Každý chicagský Sokol měl by ku zdatu tohoto podniku hřivnou svoji přispěti! —

* Tělocv. Jednota Sokol „Podlipný“ v Detroit, Mich., čítající 38 členů, a Těl. Jed. Sokol Čecho-Moravan ve Flatonia Texas, přihlásily se k Národní Jednotě Sokolské. Na zdar!

* Česko-Americký Sokol v Chicagu pořádá v den 31. t. m. veřejné cvičení žáků.

* Dne 21. t. m. uspořádá Plzeňský Sokol v Chicagu veřejné cvičení žactva v síni Česko-Angl. Svob. školy, a na Nový rok, dne 1. ledna 1891, uspořádá veřejné cvičení žactva Těl. Jed. Sokol v Chicagu ve vlastní síni.

Sokol Slávský.

— *Tělocvičný běh pro industriální učitelky.* Tělocvičný spolek paní a dívek pražských zařídil běh tělocvičného vyučování, o čemž přinesly „Nár. Listy“ pražské ze dne 29. října t. r. následující zprávu: „Od několika let vyžaduje se na učitelkách ručních prací ženských z různých příčin místních také působnost k vyučování tělocviku. Mnohá kandidátka snadněji místa by se domohla, kdyby prokázala se mohla znalostí tělocviku. Avšak nejen k dosažení místa znalost tělocviku může býti industriální učitelkám velice prospěšná, ale také mimo školu, neboť dámské odbory tělocvičné na venkově zřizované hledávají vždy cvičitelku. Mnoho zaměstnané učitelky literární úkol cvičitelky převzít často se rozpakují, tak že učitelkám ženských prací ručních, jež z pravidla i mimo školu po zaměstnání ohlížeti se musí, otvírá se cesta velmi vhodného působení. Záslužné by bylo, kdyby industriální učitelky ujal se dámského a dívčího tělocviku na venkově a pracující v zájmu svém, tělocvik také jako důležitost národní zdatně podporovaly. Jelikož industriální učitelka znalost tělocviku nabýti může dosud jen soukromou cestou, zařídil tělocvičný spolek paní a dívek pražských běh tělocvičného vyučování v pondělí, ve středu a v pátek od 6—7 hodin v tělocvičné škole u sv. Jiljí, jehož účastníci se mohou i slečny, které ke zkouškám učitelkám soukromě se připravují.“ — Pokud nám známo nebylo dosud v Čechách podobného běhu pro vychování cvičitelky nikdy pořádáno i jest tudíž běh zmíněný, Tělocvičným spolkem paní a dívek pražských podniknutý, tím významnějším a tím chválně hodnějším, neboť jim získá se schopných učitelky tělocviku, o něž byla dosud nouze úplná.

— (Ze Sokola pražského.) V mimořádné schůzi správního výboru dne 29. října oznámil předsedající starosta J. Víšek, že náčelník br. Kozíšek připisem vzdal se hodnosti náčelnické v jednotě. Resignace ta s politováním přijata a vysloveny br. Kozíškovi za dlouholeté platné služby jednotě prokázané vřelé díky, zároveň požádán, aby na dále vedl tělocvičný ústav Tyršův pro hochy. Vedení cvičení svěřeno až do dalšího opatření nám. náčelníka br. Reegrovi a zástupci téhož br. Homolovi. — V téže schůzi schválena smlouva s kapelníkem p. Praxem o zřízení hudebního sboru jednoty na jeden rok. Hudební sbor ten má sestávat se z 50 vybraných hudebníků a má nositi zvláštní stejnokroj sokolskému kroji připůsobený.

(Zasláno.)

Plzeňskému Sokolu zde!

Bratři!

K získání větších příjmů a k vůli stavbě tělocvičny dovolil jsem si učiniti Vám některé návrhy. Jak víte, jsme po většině sami na sebe odkázáni a od ostatních spolků nemůžeme mnoho očekávat, ač s díky uznávám, že mnohé spolky i jednotlivci se k nám dosti štědrě zachovali.

Odporuji, aby do našich mimozákonů byli přijaty články následující:

1. Nově přijatí členové platí 50c. vkladného k Nár. Jednotě Sokolské ze svého a ne jako dosud z pokladny spolkové.

2. Měsíční příspěvky budtež zvýšeny na 50c., v čemž budtež zahrnuty veškeré poplatky člena ku spolku a za časopis a vůbec aby to bylo vše, co člen ku spolku platit povinen jest.

3. Člen, který složí \$25.00 na poplatky, budiž sprostěn všech poplatků na dobu 10 let následujících; kdo složí \$50.00, budiž sprostěn poplatků na vždy. Členství těchto budiž případným diplomem označeno.

4. Dále dovoluji si odporučiti, by zvolen byl výbor, který by poradil se s právníkem, br. Křížem, a vypracoval formu, jak by mohl sbor vypsat dluhopisy dobře zaručené a s úročením tak, aby každý v jisté době obdržel svou částku zpět a sice po částkách za 3 roky, za 5 let atd.

Navrhoval bych dluhopisy na \$10.00 nesoucí 5 procent úroků a sice aby \$5.00 bylo splatných za 3 roky a \$2.50 za 4 roky a zbytek za 5 let. — Úroky byly by splatné půlletně v kuponech a těmito mohl by člen platiti své povinnosti ku sboru. — Dluhopisy tyto mohly by být zaručeny třemi neb pěti důvěrníky, kteří by vlastním majetkem za ně ručiti mohli. — Mladším členům dala by se takto příležitost ukládat své úspory po \$10.00 na vlastní tělocvičny asi tak jako mnozí ukládají své peníze ve výpomocných spolkách. — Doporučoval bych, aby toto svěřeno bylo zvláštnímu výboru „trustees“, kteří by ze svého středu volili si početvedu za tím účelem.

5. Dále navrhuji zavedení centových sbírek v různých veřejných místnostech, kde schází se členstvo neb příznivci Sokola.

6. Doporučuji, by příslušným dopisem byly požádány Sokolky k rozvinutí činnosti ve prospěch stavby tělocvičny a v náhradu za jich plní zaručme jim smlouvou doživotní místo v této pro cvičení, jakož i cvičitele na tak dlouho, než vyberou si cvičitelku ze svého středu.

7. Dopsati Sokolům „Tyrš“ i „Klatovský“ zda chtěli by zvoliti společný výbor, který by pojednával o tom, jak dalo by se docíliti dohodnutí takové, aby sbory tyto pracovali na naši tělocvičny společně. Myslím totiž, že mohla by jim být dána místnost pro tělocvik zdarma, po případě že buď odvedou hned, neb uvolí se v určité době odvésti určitou částku.

Takto cvičilo by více sborů pod jednou střechou, a člen kteréhokoliv sboru, kdyby ku př. nemohl cvičiti v úterý s naším sborem, mohl by cvičiti třeba ve středu se sborem jiným. — Ústav tento „tělocvičný“ mohl by sloužiti svému účelu 5 dní v týdně a v sobotu a v neděli mohl by být pronajmán na plesy a zábavy. —

8. Navrhuji, by požádán byl náš český tisk o mravní podporu dobré naší věci a aby za tím účelem byl zvolen výbor, který by s redaktory českých časopisů promluvil a je o podporu požádal. Zároveň by upozorněno bylo, že dluhopisy po \$10.00 mohou být i nečleny odbírány.

9. Doporučuji, aby v „Sokolu Amer“ byla stálá oznámka stran dluhopisů, členství a výhod atd. Doufám, že Výk. Výbor za příčinou dobré věci, uveřejní tuto bezplatně na požádání. Váš

F. C. Layer, starosta.

V Chicagu, dne 8. prosince 1890.

Péče o tělesní sílu dětí školních.

V každém státě vzdělaném dbá se toho, aby školní mládež netrpěla újmou na tělesném vývinu vyučováním školním, jež podmiňuje několikahodinné denní sedění ve školních světnicích. Všude zaváděn jest proto tělocvik do škol co předmět povinný a mládež obojího pohlaví musí si jím své svaly a zdraví tužiti, zapuzující jím škodlivé následky nehybného sedění ve školních lavicích. Však i mimo pěstěním školního tělocviku, snaží se moudré vlády zajistiti mládeži školní zdárný tělesný vývoj i jeví v tom směru chválnou činnost.

Tak vydal v Rakousku ministr vyučování Gautsch dne 15. m. m. zemským školním úřadům vnesení, ve kterém se poukazuje k potřebě toho, aby *tělesní síla dětí školních* byla zdárně vyvíjena. Mimo jiné praví se ve vnesení tomto: „Zkušenost učí, že pěstování tělocviku a péče o zachování zdraví v obvodu školní působnosti samy o sobě nepostačují, aby mládež, na kterou musí se dítí značné požadavky v duševním ohledu, také s dostatek tělesně byla otužována. Proto jest povinností školy, aby věnovala co největší pozornost takovým prostředkům, které, různé ovšem dle místa i doby, jsou působivé, aby tělesný výcvik mládeže podporovaly. Obce a přátelé školy dojísta ve snahách těchto budou učitelké sbory podporovati. Mezi prostředky zmíněnými jest zejména usnadněná návštěva lázní a plováren, kluziště, zřizování přiměřených míst ku hrám pro mládež zvlášť ve městech, zavedení her ve školách a p. Na všech veřejných středních školách má se konati v každém běhu porada o tom, zdali a v jaké míře bylo požadavkům ve výnosu uvedeným vyhověno a jaká další opatření mají se učiniti. Zemští školní inspektoři mají pak při svých inspekcích na ústavech učitelských přesvědčiti se osobně, jaká opatření v tom ohledu se stala a podati o tom zprávu ministeriu.“

Ve Francii věnuje vláda zvlášť v posledním dvacetiletí mnoho péče tělesnému vývoji školních dětí a v nejnovější době péče tato byla ještě rozšířena, že věnován byl příslušnými úřady pilný zřetel k pěstování her mládeže pod širým nebem. Tak bylo v červenci t. r. svoláno v Paříži 177 mladých učitelů škol obecných — z každé školy jeden — od školního inspektora na radnici, aby se radili o hrách pro školní dívky. Předseda národní ligy pro tělesné vychování mládeže — péči této ligy byla městská rada tuto záležitost svěřila — připomenul nejprve úsudek Angličana Matthewa Arnoldda, jenž pravil: „Obecné školy v Paříži jsou nejlepší na světě.“ Na to usneseno, aby se věnovala větší péče hrám pod širým nebem a aby v lesíku bonlognském a v lesíku vincennesském byl udílen návod ku hře.

Jak pilně Němci dbají o svoji mládež, aby vyrůstala statečnou, jest známo.

Jak jsme uvedli, jeví každý vzdělaný stát péči o tělesnou sílu a vývoj školních dětí, jen v Americe se v tom ohledu celkem praničeho nečiní.

V několika málo městech zdejších byl zaveden tělocvik přičiněním Němců do škol obecných, však to jest posud jen nepatrný začátek a ten nemá žádné ceny pokud nebudou při školách oněch, v nichž mládež cvičí, též zařízeny tělocvičny, neboť cvičení v školních lavicích neb vedle lavic, v školní světnici ve vzduchu zkaženém a dusném nemožno pokládati za cvičení zdraví prospěšné.

Bude to asi dlouho trvati, než se zde nahlédne, že mládeži se musí poskytnouti ve škole vědní učení, psaní a počítání též příležitost tělesně se vzdělávati. Nedbalost o tělesnou sílu školní mládeže jeví se každému soudnému pozorovateli na zdejší mládeži patrnými známkami a budou-li v ní „praktičtí“ Američané na dále setrvávají, tu se na nich vymstí ještě větší měrou než dosud se děje.

Obzor.

§ O poklusu tělocvičném vydal pruský ministr vyučování následující poučení pro školy: Poklus patří ku neúčinnějším cvičením tělocvičným. Pozvolným cvičením poklusu stupňuje se činnost plic a srdce, podporuje se výměna látek, zvyšuje teplota těla a sílí svalstvo trupu a nohou, zejména pak prsou, to jest svalstva dýchání působícího. Také pro život vůbec má vytrvalý neb rychlý běh zhusta velký význam. Má tudíž poklus často cvičen býti. To nejlépe státi se může ve volné přírodě, na půdě prachu prosté nebo na pažitech ve dnech bezvětrných, chladnějších. Mírná zima neškodí; při drsných východních anebo severních větrech nemá býti poklus předsevzat, nikdy však proti větru. Také v tělocvičně prachu prosté po mírně skropené podlaze a při otevřených oknech jest klusání povahy neškodné. Naproti tomu klusání v síních uměle vyhříváných a plynem anebo rozžhavenými lampami osvětlených se neradí. V poklusu dbáti se má na dobré, přirozené držení těla a pružný pohyb. Dýchání konejš se vždy při ústech zavřených, pokojně a zvolna nosem; oblek budiž lehký a pohodlný, krk a prsa neupjatá, volná; hlava bez pokrývky. Po skončení poklusu nesmí cvičenci zůstat státi nebo si lehnouti, nýbrž spíše po jistý čas krok udržovati nebo lehčí prostocviky konati; je-li vzduch chladný nebo větrno spíše oblek na se vzíti. Ku poklusu žáci se srdeční vadou se nepřipustí; žáci katarrhem dýchacích orgánů stížením neb oni, kteří dobře nosem dýchati nemohou, buďtež na čas z poklusu vyloučeni. Nejprospěšnější jest cvičení klusu trvalého. Ve volné přírodě budiž také rychlý běh (jako závod) předsevzat, zprvu na malé vzdálenosti (v prvních ročních na 35—70 kroků, později až na 150) v přímém směru, proti směru nebo v kruhu. Dle okolností buďtež také různé způsoby poklusu cvičeny, jako běh s výskoky, zdviháním kolen, patou, eval atd.; nebo budiž předsevzat poklus s přitěžemi, spoj se s pohyby paží nebo s přemáháním překážek (ve skoku, voltizování, lezení). Ku těmto cvičením poklusovým řadí se i hry s běháním spojené.

DOPISY.

V Chicagu, dne 1. prosince 1890.

(Ze sboru Plzeňských Sokolek.) Jsem tomu ráda, že mohu podati zprávu o činnosti našeho sboru, „Plzeňských Sokolek“. Přítomně čítá

me as 60 údkyň a z těch navštěvuje pouze 15 cvičení a to dvakráte v týdnu, v úterý a ve čtvrtek od 7 do 8 hodin večer.

Myslím, že cvičí nás málo a že pouze 2 hodiny týdně cvičiti jest nedostatečno. Četnější návštěvě vadí, že mnohé ze Sokolek jsou zaměstnány večerní prací zvláště teď v době předvánoční. Ovšem že jsou mnohé z nás, které by měly dosti volného času cvičení navštěvovati, ale ty o tělocvik nedbají.

Jest ku veliké škodě takových dívek, které buď chovají předsudek k tělocviku, nebo které jsou příliš pohodlné než aby cvičily. Žádná dívka by se neměla cvičení vyhýbati, neboť jí sobě zajistí to největší jmění, ten největší poklad, totiž zdraví.

Jsem o tom přesvědčena, že by řady cvičících dívek rychle vzrůstaly, kdyby ty, které dosud nikdy necvičily navštívily tělocvičnu a několikrát zkusily cvičiti. Jisté ly se jim pak v tělocviku zalíbilo a více by se cvičírny nestranily.

V tom směru by měla každá z nás pracovati, aby získala cvičení aspoň jednu ze svých družek, čímž by jí veliké dobrodiní prokázala a sama by vyplnila svoji sokolskou povinnost, totiž: starati se o to, aby pěstování tělesných cvičení bylo co možno šířeno.

My co Sokolky měly bychom býti příkladem ostatním dívkám, aby na nás viděly jak si dovedeme tělocviku vážiti. Z té příčiny měla by co možno každá naše údkyň cvičení se účastnovati. Vždyť každý sbor Sokolek má hlavně za účel pěstovati tělocvik a tudíž žádná z údkyň sboru Sokolek není v pravém slova smyslu Sokolkou, pakliže nesokoluje. Jak jsem již byla uvedla, jsou ovšem i případy, v nichž mnohá ze Sokolek, která by ráda cvičila pro zaměstnání své tak činiti nemůže.

Takové Sokolky, jimž jest nemožno navštěvovati cvičení v tělocvičně, měly by cvičiti doma, pěstovati tělocvik domácí, který, je-li s chutí a s pravým porozuměním prováděn, jest velmi prospěšným. Prostocvikům lze pohodlně doma cvičiti, také činky a hlavně kužely mohou konati při domácím tělocviku vydatné služby.

Ostatně i ty Sokolky, které pravidelně navštěvují cvičírnu, neměly by cvičení zapomínati jsouce mimo cvičírnu. Cvičiti po dvě hodiny v týdnu a pak po celý ostatní čas na cvičení ani nepomysleti, to by nebylo sokolské.

Účelem cvičení jest získati si zdraví, a to nedá se koupiti jen za ty dvě hodiny týdenního cvičení.

Cvičení v tělocvičně má býti tak vedeno, aby při něm cvičenkám bylo často připomínáno, že musí vždy hleděti činiti to, co nezbytně získání si a zachování zdraví vyžaduje. Tu především přímé držení těla ať v chůzi, ať při sedění, ať při práci, jest velice závažnou okolností.

Držeti své tělo vždy správně tak, aby plice mohly bez překážky volně pracovati, to jest též cvičením, a to cvičením velice vydatným a užitečným.

Jak známo prospívají tělesná cvičení nejvíce tím, že se jimi plice přivádějí k zvýšené činnosti a tím i oběh krve stane se rychlejším a vydatnějším; jím přivádí se pak svalstvu potřebná potrava v rychlejší míře.

Z toho ohledu mnoho tu záleží na tom, aby plice mohly co nejlépe pracovati, co nejvíce vzduchu pojmouti a z něho kyslíku potřebného do krve načerpati co nejhojněji.

O tomto pochodu, jenž se plicích stále a bez přetržení děje a jenž ve cvičení se urychlí a zbystří ku výhodě cvičícího, o tom pochodu ví každá z dívek z obecné školy, však přece vzdor tomu skoro bez výminky chová se každá dospívající dívka tak, jakoby jí ničeho o předmětu tom známo nebylo, což dokazuje nosič šněrovačku, kterou si stísňuje hrudník tak, že plice nemohou pak volně pracovati.

Žádná z dívek neměla by nositi šněrovačku, zvláště pak žádná Sokolka. Dokonce pak již neměla by žádná Sokolka obléci na se šněrovačku když jde cvičiti. Šněrovačkou zničí se dobrý účinek, jež má cvičení míti.

Uvedla jsem, že správné a přímé držení těla je vydatným cvičením, a poněvadž máme tělo své vždy správně a přímě držeti, aby plice byly co možno k pohybu nejvolnější, tu ovšem není pro šněrovačku žádného upotřebení u takové dívky, která dbá o své zdraví.

Hlavní požadavek zdravotní, přiměřené se pohybovati na čerstvém vzduchu, ukládá za povinnost, abychom užívaly častých procházek pod širým nebem a abychom vystříhaly se dlouhého nepřetržitého sedění, které jest v nerozumné oblíbě u mnohých dívek, jimž právě pohybování se a procházka jest nutnou potřebou.

Zvláště nám jest dlužno toho často sobě připomenouti, že procházka za každého počasí jest zdravá. Velkoměstským zlovykem jest vyhýbati se chůzi a dojetí všude tam, kam snadno dalo by se dojiti. Chůze znamenitě otužuje, nikoli však jízda po voze pouliční dráhy, nejčastěji přeplněném a dusivým, nečistým vzduchem naplněném.

Těž dovolila bych si tuto poznamenati, že velmi často dívky poškozují své zdraví nemírným tancem. Jak známo jest tanec též tělocvikem, však má-li tancování býti zdraví prospěšno, tu musí se díti s pravou mírou, v pravý čas a v místnosti vzdušné a čisté, bez prachu a kouře.

Každý ví jak se nejčastěji tancuje. Za noční doby, dlouho přes půlnoc a do bílého rána bývá tancování v plesech a věnečkách v místnostech naplněných prachem a zahalených v mračnech kouře, které vyvozují pánové z cigar a cigaret. Tisíce a tisíce dívek klesá každým rokem v předčasný hrob jen následkem nerozumného tance, ale to není výstrahou jiným, aby nemírného tance se vystříhaly.

Každá Sokolka měla by veškerým svým chováním a celým svým životem jeviti, že záleží jí na tom, aby sobě zdraví získala a je sobě též pojistila a pak teprve plnila by úkol, který sobě byla vytkla, vstoupivši za údkyň do sboru Sokolek.

Jest nám ještě mnoho vykonati, chceme-li jen poněkud uložte své dostáti; dosud jest tělocvik dívkám všude na velmi slabých nohou a též jeví se všude u dívek politování hodné nešetření základních zdravotních pravidel. Sokolky mají tu pracovati seč jsou, aby předně tělocvik dívkám co možno nejvíce rozšířily i aby přispěly k tomu by bylo v kruzích ženských dbáno co nejpilněji všeho toho, co zdraví může přispěti i aby bylo odvrhováno to, co dosud bylo oblíbeno a o čem se ví, že zdraví jest jen na závalu a na újmu.

Škoda, že dosud obvod působnosti sborů Sokolek jest tak omezený a přímo nepatrný u porovnání s okruhem naší české veřejnosti.

Kéž změnily se poměry dosavadní v lepší! Mnoho vadí asi lepšímu rozvoji naší činnosti, že dosud nejen u sborů „Plzeňských Sokolek“, ale i u jiných sborů Sokolek jsou členky odkázány cvičiti v místnostech nedostatečných a takových, které spíše odpuzují svoji tvárností než aby k sobě vábily.

Okolnost tato jest bez odporu velice závažná, závažnější než snad se všeobecně myslí.

Tělocvičnami měly by býti místnosti takové, které již svou úpravou, svoji čistotou, svou prostorností, vzdušností a vlnitým, vkusným zevnějškem každého ku pobytu v nich vábí. Toho ovšem dosud nikde mezi námi není, neboť jsme nuceni cvičiti v místnostech, jež nikterak nezaslouhují si jména cvičišť.

Při takovém stavu věci nelze žel čekati, že by tělocvičná činnost v brzkém čase lépe se mezi ženskou mládeží naší rozvinula; není k tomu toho nepotřebnějšího, nemáme žádných cvičišť.

Čekáme, stále trpělivě čekáme, kdy již Plzeňský Sokol počne stavěti tělocvičnu tak dlouhou již slibovanou a tak dlouhou marně již očekávanou.

V den 21. března b. r. uspořádá sbor „Plzeňských Sokolek“ zábavu; i těšíme se již nyní na ni, neboť pořádáme pouze jedinou zábavu do roka. Na zdar!

Antonie Pecivalova.

V Chicagu, dne 3. prosince 1890.

(Z Plzeňského Sokola.) Dnes konečně s radostí mohu oznámiti, že učinili jsme rozhodnější krok ohledně stavby naší tělocvičny. Již minule jsme chtěli učiniti platné rozhodnutí, avšak některým dosud se nezdálo, že by byla Ashland Ave. příhodná pro českou tělocvičnu a z toho ohledu navrhli, aby jsme se poohlédli po jiných „lotech“. Výbor byl zvolen, šel a poptal se, ale výsledek byl neuspokojivý a to z té příčiny, že pozemky byly v ceně velmi vysoké, na což

bychom nikdy přistoupiti nemohli a pak dalo by to mnoho práce, nežli by se vůbec ještě dostaly. Členům tedy byla věc náležitě vysvětlena a přikročeno k pojednání o tom, zdali máme zakoupiti ještě třetí lot na Ashland Ave a výsledek toho byl, že sbor usnesl se, a sice dvěma třetinami hlasů přítomných, třetí lot zakoupiti.

Po čem jsme tedy toužili již máme, a nyní zbývá ještě, abychom se postarali co nejdříve o postavení nějaké tělocvičny, kteréž nutně potřebujeme. Dá to ovšem hodně práce a námahy, nežli k tomu dojde, ale doufám, že to bude brzy, znaje obětavost bratrů našeho.

Byli jsme na rozpacích, zdali by nám přece snad postačili dva loby ku tělocvičně, ale po delším přemýšlení seznali jsme, že bude daleko lepší, budeme-li mít tři, abychom mohli tu sokolskou mládež na západní straně přivést dohromady. Ač jsme ještě daleko od toho, přece myslím že se nám podaří nějakého sblížení anebo i snad spojení, když ne nyní, tedy později, s některými sokolskými sbory na této straně Chicaga existujícími.

Dovedli-li jsme se postarati s pomocí českého obecnstva a příznivců našich o tři loby, tu zajisté každý může očekávati, že záhy postavíme si tělocvičnu, ač ne zprvu nádhernou, ale přece takovou, která by vyhovovala našemu účelu a životu spolkovému vůbec, co se rozměru týče. Každý z nás nyní ať všemožně pracuje k tomu, aby sbor náš sesílil, aby pracoval takovým způsobem, jak toho bude třeba a nezavládne-li mezi námi žádná neshoda, a budeme-li všichni míti stejnou myšlenku a pracovati jeden s druhým rukou v ruce, budeme moci během krátké doby cvičiti ve svém vlastním stánku a naše tužby již dlouholeté budou splněny.

Já vím že mnohým se nebudě lze zachovati jak s volbou místa tak i s plány tělocvičny, ale doufám, že k vůli zachování dobré shody budou též spokojeni, když velká většina je spokojena.

Postavením prostorné tělocvičny soustředíme všechen ten mladší dorost obého pohlaví pod sokolský prapor, z kteréžto mládeže vyvinou se pak zdární muži a ženy, jež budou prospěšni jak sboru tak i české národnosti a jiným spolkům vůbec. A na tom hlavně záleží, abychom měli hlavní zřetel na naši mládež. My, co již po léta se hlásíme k praporu sokolskému, se již neodloudíme, poněvadž Sokolství nám přirostlo jak se říká k srdci, zůstaneme povždy snad horlivými, ale přes to přece nesmíme zapomenouti rady naše nerozmnžovat. A to se dá docílit jen tehdy, když si postavíme svůj vlastní sokolský stan.

Jak sehnati potřebný kapitál k úplnému zaplacení třetího lotu a částečné potřeby na stavbu, o tom nám vypracoval náš cíl a pro sbor neúnavně pracující starosta Frant. C. Layer návrhy, kteréž byly čteny ve schůzi naší a nalezly celého souhlasu a byly poukázány k uveřejnění v Sokole Amer., aby si členové mohli o tom přemýšleti a by až přijde ku jednání o jednotlivých člancích, věděli jak se zachovati. Návrhy jsou dobré a my jich můžeme vyúžitkovati dle příležitosti (P. r. Návrhy ty otištěny jsou na straně 6 pod ohlavením „Zasláno“).

Bratři ať si důkladně rozeberou jednotlivé články a pak ve schůzi, kdy bude se jednati, ať se vysloví každý co by bylo dobré a co ne a co by vyžadovalo nějaké změny, neb více přemý-

šlejících zdroj více myšlenek a v takovémto případě je každý dobrý návrh na místě. —

Dne 21. t. m. pořádáme veřejné cvičení záků, o kterémž pak podám zprávu; zpředu však můžeme býti s výsledkem mravním jisti, neb br. Štulík a i cvičitelský sbor náš dávají si záležeti, aby se cvičení toto setkalo se zdarem úplným.

Při cvičení tomto zároveň budou rozdány diplomy z posledního okreskového cvičení v Omaze vítězům. Na zdar!

Jos. L. Voborský.

V St. Louisu, Mo. dne 26. listopadu 1890

(Ze Sokola St. Louiského.) S větší radostí píš řádky tyto nežli činil jsem předešle, neboť skutečně v našem sboru zavládla nyní činnost dosud nebývalá. Tělocvična naše jest po celý týden plně navštěvována. Cvičící členstvo navštěvuje cvičení dvakrát v týdnu a sice v úterý a v pátek od 7 do 9 hodin večer a cvičí ve třech družstvech po 10—11 členech.

Záků Sokola cvičí průměrně 48 až 50. — Čilý náš cvičitelský sbor zařídil i tělocvičnou školu pro malé dívky, kterou navštěvuje průměrně 18 dívek.

Dlužno se mně zmíniti též o našem dámském odboru „Vlasta“, který, jak se zdá chce opět upadnouti do sladkého spánku. V posledním svém dopisu jsem se zmínil, že dámský odbor „Vlasta“ přijal za hlavní účel svůj pěstování tělocviku a chce účelu tomu dostáti. Skutečně se dostavilo do prvního cvičení 18 statečných dívek. —

Podívejme se však nyní do tělocvičny a uzhlíme, že pouze ty nehorlivější Sokolky zůstaly věrně slovu svému a že Leslo „Tužme se!“ které napsaly na svůj prapor, chtějí věrně plniti.

Cvičení Sokolek navštěvuje přítomně jen 6—7 dívek, které cvičí každou středu od 7 do 9 hodin večer. Veškerá cvičení se konají pod bedlivým dozorem obětavého náčelníka Ferd. Srnky a cvičitelů Fr. Brabce a Vác. Třísky.

Náš dramatický odbor „Thalie“ též pozadu nezůstává za ostatními odbory. Příčiněním říditele divadla, Fr. Reinera, sehrány následující kusy: Dračí dráp, Ludrácký trojlístek a Český veterán. Provedení jich bylo k úplné spokojenosti obecnstva. Návštěva byla vždy četná, což jest nám důkazem, jak sbor náš jest oblíben.

Dne 7. prosince uspořádá odbor „Thalie“ divadelní představení „Mlynář a jeho dítě“, a 31. prosince Sylvestrovskou zábavu.

Konečně se mýslím zmíniti, že minulý měsíc odcestoval do Čech k stálému pobytu bratr Ferd. Venta. Sbor náš v něm ztrácí horlivého člena a dobrého ochotníka. Přejeme milému br. Ventovi mnoho zdaru ve staré vlasti.

Ku konci svého dopisu vyslovuji přání, by sbor náš vytrval v práci započaté, a zajisté že cíle svého se nemine. Pročež pracujme všichni jen dále ku blahu sboru našeho, a hledme čestným vystupováním získati ještě více členů. — Budoucímu horlivému působení a dalšímu rozkvětu naší Tělocvičné Jednoty Sokol volám nadšené „Na zdar!“

Václav Loyda.

Řádná schůze V. V. N. J. S. v Milwaukee.

V Milwaukee, dne 3. prosince 1890.

Schůzi zahájil starosta Sok. A. Kolman. Z výboru nebyli přítomni S. T. Gresl a H. Kratochvíl.

Čten a beze změny přijat byl protokol ze schůze minulé.

T. J. S. Podlipný v Detroit se přihlásila s 38 členy k N. J. S. Sbor Těl. J. Budivoj v témže místě má požádán býti o souhlas.

Ku přijmutí Těl. J. S. Fuegner v Chicagu do svazku N. J. S. zaslali až dosud souhlas T. J. S. Praha a T. J. Sokol v Chicagu.

Zvolen byl tříčlenný výbor, a sice: F. Kaplan, P. V. Šisler a K. Jiran, ku vypracování jakéhosi formuláře k uvádění členů.

Tisk „Sokola Amer.“ pro rok 1891 zadán dle nejlevnější nabídky Sok. K. Štulíkovi, a opravena učiněná vyhláška o tisku v ten smysl, aby „Sokol Americký“ byl na příště tisknut o dvou sloupcích místo o třech, jelikož by tyto byly příliš úzké při zmenšeném formátu vydání.

Příjem:

Česko-Amer. Sokol se čtvrtletní zprávou	\$93.11
T. J. S. Omaha	18.60
T. J. Cechie, Chicago	16.52
T. J. Cech, Cleveland, O.	19.03
T. J. Sokol Fuegner, Chicago, vkladné	10.00
T. J. Sokol Podlipný, Detroit,	10.00
V. B. Sokol, Milwaukee	1.87
Uhrnem	\$169.13

Vydání:

S. F. Kašpar, vyslanec do sjezdu, výlohy	\$28.00
Za adresář	9.85
Za tisk „Sok. Amer.“ č. 11 a zásylka	42.05
V celku	\$79.90

Hotovost V. V.

Přebytek z minulé schůze	\$544.61
Zbývá na hotovosti	\$633.84

K. Jiran, tajemník.

1115 Cold Spring Ave.

Těl. J. Sokol v St. Louis, Mo.

přijme cvičitele

za velmi výhodných podmínek zvláště pro toho, kdo by se mnil v St. Louisu trvale usaditi.

Sokolové schopní úřad cvičitelský zastávají hlaste se pod adressou:

V. ŠEDIVEC, 1311 Geyer Ave.,
St. Louis, Mo.

jenž Vám sdělí veškeré podmínky.

Adresář Národní Jednoty Sokolské ve Spojených Státech.

VÝKONNÝ VÝBOR v Milwaukee, Wis.: Ant. Kolman, starosta; Tom. Gresl, náměstek starostův; P. V. Šisler, jednatel (334—11th St.); Karel Jiran, tajemník; F. Kaplan, pokladník; A. Pittner, J. J. Šisler, Fr. Moudrý, H. Kratochvíl.

Česko-Americký Sokol, Chicago. F. Kašpar, 537 Blue Island Av.

Plzeňský Sokol, Chicago; taj. Otto Chvalovský, 601 Centre Ave.

T. J. S. Sokol, St. Louis, Mo.; taj. Jan Tříška, 1867 So. 11th St.

T. J. Sokol, Chicago; taj. J. E. Zárobský, 204 W. 12th St.

T. J. Cechie, Chicago; taj. Petr Churaň, 47 Emma St. Chicago, Ill.

Věrní Bratři Sokol, Milwaukee, Wis.; P. A. Vaněček 686 6th St.

T. J. Sokol, Omaha; taj. J. A. Hospodský care of Pokrok Západu

T. J. S. Praha, Town of Lake, Ill., taj. Mat. Babka, 4818 Cook St.

Těl. Jed. Sokol, New York; jednatel Tom. Beneš, 607 East 12th St.

Sok. Jed. Blesk, Baltimore; jednatel V. J. Šimek „Bohemia“ Broadway & Barnes St.

Těl. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; jedn. J. Janeček, 698 Antonine St.

S. J. Svornost, Morrisania; jednatel Fr. Karásek, 953 Tinton ave. near 163rd St. N. Y. City.

Jed. Tyrš Cedar Rapids Sokol, Cedar Rapids Ia.; K. Mojžíš 190, 12th avenue.

T. J. S. Fuegner, Lg Island City N. Y.; V. Vančura 59 Debevoise Av.

T. J. S. Cech, Cleveland, O.; taj. Ant. Zelinka, 1281 Case Ave.

T. J. Sokol So. Omaha, Neb.; taj. Jan Franěk, 24 & R. St.

T. J. S. Westfield, Mass. V. Březina, 97 Meadow St.

„SOKOL AMERICKÝ“, časopis Sokolstva česko-amerického.
Vychází dne 15. každého měsíce v Chicagu, Ill.

Nákladem Výkonného Výboru Národní Jednoty Sokolské.
Karel Štulík, pořadatel.